

12/3/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
Team A

Opgesteld door

Aan

Minister MZ

Deadline: 14 maart 2024

nota

Aanbieden rapporten transformatie passende zorg en
medisch specialistische bedrijven

Datum
5 maart 2024

Kenmerk
3781595-1062350-CZ

Uw kenmerk

Zaaknummer
1062350

Bijlage(n)
3

1. Aanleiding

VWS heeft drie rapporten ontvangen die gaan over de voortgang op de transformatie naar passende zorg van medisch-specialistische bedrijven (msb's) (Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)) en de effectiviteit van een verplicht loondienst (Gupta Strategists). Als onderdeel hiervan heeft Gupta een evaluatie van de Subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch specialistische zorg (SOIT) uitgevoerd. Op 14 maart aanstaande publiceert de NZa de monitor 'verbeterpotentieel medisch-specialistische bedrijven'.

2. Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met bijgevoegde brief en het toezenden van de onderliggende rapporten aan de Tweede Kamer?
- Indien u akkoord bent, adviseren wij u om de brief gelijktijdig met de publicatie van NZa aan de Tweede Kamer toe te sturen.

Toelichting deadline: de NZa is voornemens om 11.00 uur op 14 maart aanstaande de monitor op haar website te publiceren.

3. Kernpunten

- Met deze Kamerbrief stuurt u drie rapporten mee:
 - NZa monitor 'verbeterpotentieel medisch-specialistische bedrijven'. NZa heeft als opdracht de financiële prikkels binnen msb's, alsmede de positie van msb's in relatie tot de bestuurbaarheid van ziekenhuizen gedurende te monitoren. NZa brengt het verbeterpotentieel van msb's en de mate waarin dit verbeterpotentieel wordt gerealiseerd in kaart.
 - Onderzoek naar effectiviteit, alternatieve en neveneffecten van verplicht loondienst. In opdracht van VWS heeft Gupta Strategists onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de maatregel alle artsen in loondienst. Met daarbij mogelijke alternatieven en neveneffecten.
 - Deelonderzoek evaluatie Subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch specialistische zorg (SOIT). Dit betreft een evaluatie van de SOIT die VWS van 2015-2021 ter beschikking heeft gesteld.

akkoord
het
beide

- U geeft aan welk proces ingezet is naar aanleiding van de afspraken in het coalitieakkoord Rutte IV¹ (CA). Er wordt regelgeving voorbereid om loondienst te verplichten. Regelgeving wordt ingezet wanneer msb's onvoldoende verbetering laten zien in de transformatie naar passende zorg, de bestuurbaarheid van ziekenhuizen en het afremmen van perverse prikkels. De huidige onderzoeken zijn bedoeld om te monitoren en regelgeving voor te kunnen bereiden.
- De rapporten zijn relevant voor een draagkrachtige motivering van een (wettelijke) maatregel om medisch specialisten uit msb's in loondienst te brengen. De noodzaak, geschiktheid en proportionaliteit van de maatregel moeten hiertoe afgewogen en onderbouwd worden. U geeft aan dat op basis van deze rapporten het niet eenvoudig is om de stap te zetten naar verplichten tot loondienst van medisch specialisten.
- In de brief geeft u aan dat de transformatie naar passende zorg niet belemmerd mag worden door de (financiële) belangen van medisch specialisten in een msb.
- U ziet de noodzaak ~~ziet~~ om de bestuurbaarheid en financiële transparantie te vergroten vanwege het belang hiervan in de transformatie naar passende zorg. Hiervoor geeft u twee stappen aan die nadere uitwerking vergen in het kader van voorbereiding van regelgeving: verheldering fiscale status rondom samenwerking tussen msb en ziekenhuis en bij ziekenhuisbesturen nagaan wat er nodig is voor een collectieve overstap van medisch specialisten naar loondienst. Deze stappen zijn in lijn met het proces zoals door uw voorganger geschetst in de Kamerbrief van december 2022² waarin aangegeven is dat regelgeving wordt voorbereid.
- U geeft aan dat de monitor van de NZa nog doorloopt. De NZa heeft de opdracht om de vervolg monitor in 2025 op te leveren.
- Daarnaast roept u de ziekenhuizen en msb's op om zich maximaal te blijven inzetten om de IZA doelstellingen te behalen, de verbeterpunten van de NZa te realiseren en de transformatie naar passende zorg te blijven ondersteunen.

Datum

5 maart 2024

Kenmerk

3781595-1062350-CZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het betreft de uitvoering van afspraken in het coalitietakkoord.

De meeste partijen hebben in hun verkiezingsprogramma opgenomen dat medisch specialisten de stap naar loondienst moeten maken (stimuleren of verplichten).

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Het is te verwachten dat de media aandacht besteedt aan de publicatie van de rapporten. De NZa zal op haar eigen website aandacht besteden aan de monitor met een nieuwsbericht.
- In het IZA heeft de FMS met de NVZ afspraken gemaakt over gelijkgerichtheid. Samen met NVZ zijn zij op dit moment bezig met het opstellen van een handreiking 'gelijkgerichtheid' om de gelijkgerichtheid in de ziekenhuizen verder te verbeteren. In het IZA is een afspraak opgenomen over gelijkgericht werken.

¹ Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' 2021-2025

² TK, 2022-2023, 31 765/29 248, nr. 700

"Zorgaanbieders handelen gelijkgericht, zowel onderling als intern. In de MSZ is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het ziekenhuis en alle zorgprofessionals, waaronder medisch specialisten om gelijkgericht te werken aan de beoogde transformatie. Het ziekenhuisbestuur ontwikkelt in gezamenlijkheid met (een gemandateerde afvaardiging van) de besturen (voor zover lokaal aanwezig) van de Coöperatie Medisch Specialististen, de Vereniging Medische Staf, het Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB) en de Vereniging Medisch Specialististen in Dienstverband de visie, strategie en beleid van het ziekenhuis ten aanzien van het realiseren van de beoogde transformatie naar Passende zorg en Gepast Gebruik. Gegeven de professionele verantwoordelijkheid van de medisch specialisten in het kader van de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst en de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur in het kader van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg wordt transparant met elkaar samengewerkt aan het afstemmen van het beleid gericht op die strategische doelen. Dit moet leiden tot een gezamenlijk commitment van raad van bestuur en medisch specialisten die te maken hebben met Passende Zorg, Gepast gebruik, het verstevigen van de regionale samenwerking over ketens heen, met meer gezamenlijke regie op kwaliteit en spreiding & concentratie van zorg. Belangrijke randvoorwaarde om gelijkgericht te kunnen samenwerken is het behouden/organiseren van één overlegtafel tussen raad van bestuur met een gemandateerde vertegenwoordiging van alle medisch specialisten. De afspraken tussen ziekenhuis en zorgverzekeraars worden doorvertaald in de afspraken tussen ziekenhuis en MSB, waarbij de financiële prikkels en stuurindicatoren van het interne verdeelmodel hiermee in lijn moeten liggen alsmede met de gezamenlijke visie en strategie. Het MSB is hierover transparant naar de raad van bestuur. De Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen en de Federatie Medisch Specialististen werken dit najaar gezamenlijk aan een handreiking 'Gelijkgerichtheid'.

Datum

5 maart 2024

Kenmerk

3781595-1062350-CZ

De NZa monitort de ontwikkeling naar passende zorg en bestuurbaarheid van de ziekenhuizen. Conform het Regeerakkoord moet op dat vlak binnen twee jaar (2023-2024) aanzienlijke en aantoonbare verbetering optreden."

c. *Financiële en personele gevolgen*

- Op dit moment zijn er geen financiële en personele gevolgen. In de brief wordt een traject geschetst waarbij dit – op een later moment – mogelijk wel grote gevolgen heeft voor beide aspecten.

d. *Juridische aspecten haalbaarheid*

Op dit moment is nog geen instrument in beeld en is ook niet inzichtelijk wat de (financiële) gevolgen zijn voor msb's. De juridische haalbaarheid kan daarom pas op een later moment worden beoordeeld

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

Intern: WJZ

Extern: NZa en Ministerie van Financiën (IRF)

f. *Gevolgen administratieve lasten*

Nvt.

g. Toezeggingen

- Met deze brief voldoet u de toezegging om de Kamer te informeren over de voortgang van de transformatie naar passende zorg van msb's bij de eerste monitor van de NZa (10976)
- U doet de nieuwe toezegging om de Kamer in het najaar van 2024 te informeren over de uitkomsten van de in de brief genoemde verkenningen.
- U doet de nieuwe toezegging om de Kamer in 2025 te informeren over de monitor van de NZa.

Datum

5 maart 2024

Kenmerk

3781595-1062350-CZ

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

- Vanwege het procesbelang van de staat is informatie onleesbaar gemaakt.
- Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.